

ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐ

Országgyűlési Hivatala
Irományszám: T/9817/52
Érkezett: 2009 JÚN 09.

Módosító javaslat!

Dr. Szili Katalin asszonynak
az Országgyűlés elnökének
Helyben

Tisztelt Elnök Asszony!

A Hárszabály 94. §-ának (1) bekezdése és 102. §-ának (1) bekezdése alapján a közteherviselés rendszerének átalakítását célzó törvénymódosításokról szóló T/9817. számú törvényjavaslathoz az alábbi

módosító javaslatot

nyújtom be:

1. A törvényjavaslat 2. § (4) bekezdésével kiegészíteni javasolt Szja tv. 3. § 86. pont maradjon el:

„(4) Az Szja tv. 3. §-a a következő új 85.-86. pontokkal egészül ki:

„85. *Ellenőrzött külföldi társaság:* a társasági adóról és az osztalékadóról szóló törvény szerinti ellenőrzött külföldi társaság.

[86. *A tevékenységre jellemző kereset:* a tevékenységre jellemző, a piaci viszonyoknak megfelelő díjazás, de legalább az Állami Foglalkoztatási Szolgálat által az adóévről közzétett, az egyes FEOR számok szerint meghatározott kereset éves összege.]”

2. A törvényjavaslat 7. §-ával módosítani javasolt Szja tv. 16. § (5) és (6) bekezdésének szövege maradjon el:

„7.§ Az Szja tv. 16. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép és egyidejűleg a § a következő (5)–(6) bekezdésekkel egészül ki:

„(4) A vállalkozói jövedelem szerinti adózást alkalmazó egyéni vállalkozónál önálló tevékenységből származó jövedelemnek minősül az egyéni vállalkozói tevékenység során személyes munkavégzés címén vállalkozói költségként elszámolt vállalkozói kivét, amellyel szemben költség, költséghányad vagy más levonás nem érvényesíthető.

[(5) Ha a vállalkozói kivét éves összege nem éri el az adóévben a tevékenységre jellemző kereset éves összegét, önálló tevékenységből származó jövedelemnek minősül a vállalkozói osztalékalap, de legfeljebb abból az a rész (bármelyik a továbbiakban: kivét-kiegészítés), amely a vállalkozói kivéttel együtt eléri a tevékenységre jellemző keresetet.

(6) Az egyéni vállalkozó a kivét-kiegészítést – a jövedelemszerzés időpontjának az adóévről szóló adóbevallás benyújtására előírt határidő utolsó napját tekintve – állapítja meg és annak adóelőlegét az adóelőleg-fizetésre vonatkozó rendelkezések szerint megfizeti.]”

3. A törvényjavaslat 8. §-ával módosítani javasolt Szja tv. 25. § (5)-(10) bekezdésének maradjon el:

„8.§ Az Szja tv. 25. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„25. § (1) Nem önálló tevékenységből származó bevétel minden olyan bevétel, amelyet a magánszemély e tevékenységével összefüggésben, vagy egyébként az e tevékenysége alapjául szolgáló jogviszonyára tekintettel megszerez. Ilyennek minősül különösen a nem önálló tevékenység alapjául szolgáló jogviszonyra tekintettel munkabér, tiszteletdíj, illetmény, jutalom, költségtérítés, a más személy által fizetett adóköteles biztosítási díj címén kapott bevétel, a társas vállalkozásban személyesen közreműködő magánszemély tag (a továbbiakban: *személyes közreműködő*) által személyes közreműködése címén felvett, a társas vállalkozás által költségként elszámolt ellenérték (a továbbiakban: *személyes közreműködői díj*).

(2) A nem önálló tevékenységből származó jövedelem kiszámításánál nem kell figyelembe venni azt a bevételt, amelyet – figyelemmel a (3)–(4) bekezdés rendelkezéseire is – a munkáltatótól a munkába járásról szóló kormányrendelet szerinti munkába járás esetén

a) az utazási bérlettel, az utazási jeggyel történő, az említett kormányrendelet által előírt elszámolás ellenében, legfeljebb a bérlet, a jegy árát meg nem haladó értékben (ideértve azt az esetet is, ha a juttatás a munkáltató nevére szóló számla ellenében történő térítés formájában valósul meg), vagy

b) költségtérítés címén (ideértve különösen a saját gépjárművel történő munkába járás költségtérítését is)

ba) a munkában töltött napokra a munkahely és a lakó- vagy tartózkodási hely között és/vagy

bb) hétfélig hazautazásra a munkahely és a lakóhely között

közforgalmi úton mért oda-vissza távolság figyelembevételével kilométerenként 9 forint értékben kap a magánszemély.

(3) A (2) bekezdés b) pontjában meghatározott összeget meghaladó költségtérítés – ha a törvény másként nem rendelkezik – a magánszemély (1) bekezdés szerinti jövedelme.

(4) A magánszemély a munkahelye és a lakóhelye közötti útvonalra gépjárművel történő munkába járás címén költséget nem számolhat el.

[(5) Ha a személyes közreműködői díj éves összege az adóévben nem éri el a tevékenységre jellemző kereset éves összegét, nem önálló tevékenységből származó bevétel a (6)–(10) bekezdés szerint megállapított személyes közreműködői díj-kiegészítés.

(6) Személyes közreműködői díj-kiegészítésnek minősül a személyes közreműködő számára a társas vállalkozás által az adóévben kifizetett osztalékból és/vagy osztalékkelőlegként már kifizetett, az adóévben jóváhagyott osztalékból az az összeg, amely a személyes közreműködői díjjal együtt eléri a tevékenységre jellemző kereset éves összegét (a továbbiakban: *osztalékból megállapított személyes közreműködői díj-kiegészítés*).

(7) Ha a személyes közreműködői díj és az osztalékból megállapított személyes közreműködői díj-kiegészítés együtt sem éri el az adóévben a tevékenységre jellemző kereset éves összegét, szintén személyes közreműködői díj-kiegészítésnek minősül a társas vállalkozás ugyanezen adóév során jóváhagyott – fejlesztési tartalékkal csökkentett – adózott eredményének a személyes közreműködő vagyoni részesedése (részvény, üzletrész, vagyonjegy stb.) arányában számított összege, de legfeljebb annak az osztalékból megállapított személyes közreműködői díj-kiegészítést meghaladó részéből azon összeg (a továbbiakban: *adózott eredményből megállapított személyes közreműködői díj-kiegészítés*), amely a személyes közreműködői díjjal és az osztalékból megállapított

személyes közreműködői díj-kiegészítéssel együtt eléri a tevékenységre jellemző kereset éves összegét.

(8) A társas vállalkozás a személyes közreműködői díj-kiegészítés összegéről (jogcímenként) az adóévet követő január 31-éig köteles igazolást adni a személyes közreműködőnek, aki ennek alapján a jövedelemszerzés időpontjának az adóévet követő év első napját tekintve – a személyes közreműködői díj-kiegészítés adóelőleg-alapja után az adóelőleg-fizetésre vonatkozó rendelkezések szerint adóelőleget állapít meg és annak az osztalékból megállapított személyes közreműködői díj-kiegészítés része után már levont (megfizetett) adót meghaladó részét megfizeti.

(9) A személyes közreműködő a jövedelemszerzés időpontjának napja szerint feltüntetve, az adózott eredményből megállapított személyes közreműködői díj-kiegészítésről, illetve annak halmozott összegéről – figyelemmel a (10) bekezdésben foglaltakra is – nyilvántartást vezet.

(10) A (9) bekezdésben említett nyilvántartás alapján

a) nem kell jövedelemként figyelembe venni a társas vállalkozástól a személyes közreműködő által az adózott eredményből megállapított személyes közreműködői díj-kiegészítés nyilvántartott halmozott állományát meg nem haladóan osztalék (osztalékelőleg), címén megszerzett bevételt;

b) a személyes közreműködő a vagyoni részesedésének ellenérték fejében történő átruházása, illetve a társaságból történő kivonása, valamint a társaság jogutód nélküli megszűnése esetén a részesedés megszerzésre fordított értékét növeli az adózott eredményből megállapított személyes közreműködői díj-kiegészítés nyilvántartott halmozott állományának az átruházott, kivont részesedéssel arányos része

azzal, hogy a halmozott állományt csökkenti az a) pont rendelkezésének alkalmazása esetén a jövedelemként figyelembe nem vett összeg, a b) pont rendelkezésének alkalmazása esetén a vagyoni részesedés átruházásából, kivonásából, a társaság jogutód nélküli megszűnéséből származó jövedelem megállapítása során a vagyoni részesedés megszerzésére fordított értéket növelő összeg.]”

4. A törvényjavaslat 16. §-a maradjon el (Szja tv. 41. §)

[16. § Az Szja tv. 41. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„41. § (1) Az összevont adóalap adóját csökkenti

a) a kivét-kiegészítés összegére jutó átlagos vállalkozói személyi jövedelemadó;

b) a személyes közreműködői díj-kiegészítésre jutó átlagos társasági adó.”

(2) Az (1) bekezdés rendelkezésének alkalmazásában

a) a kivét-kiegészítés összegére jutó átlagos vállalkozói személyi jövedelemadót úgy kell meghatározni, hogy a kivét-kiegészítés összegét meg kell szorozni a 49/B. § (10) bekezdése szerint megállapított vállalkozói személyi jövedelemadónak az adóalaphoz viszonyított – két tizedsere kerekített – hányadosával.

b) a személyes közreműködői díj-kiegészítésre jutó átlagos társasági adót úgy kell meghatározni, hogy a díj-kiegészítés összegét meg kell szorozni az adókedvezményekkel csökkentett társasági adónak az adóalaphoz viszonyított – két tizedsere kerekített – hányadosával.

(3) A társas vállalkozás a személyes közreműködői díj-kiegészítésről kiadott igazoláson a (2) bekezdés szerint meghatározott hányadost feltünteti.”]

5. A törvényjavaslat 18. §-ával módosítani javasolt Szja tv. 49/C. § (7) bekezdésének szövege az alábbiak szerint változzék:

„18. § Az Szja tv. 49/C. §-ának (7) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(7) A vállalkozói osztalékalap után [– kivéve abból a kivét-kiegészítést –] az adó 25 százalék. Az adót a magánszemély bevallásában megállapítja, bevallja, valamint a bevallás benyújtására előírt határidőig megfizeti.”

Indokolás

A jelenlegi szabály szerint egy univerzális és ezért könnyen megjegyezhető, a köztudatban is meggyökeresedett szabály alapján mindenkinek kell adóznia (és járulékot fizetnie) a járulékminimum (a mindenkori minimálbér kétszerese) után. Ezt azonban csak egy helyen kell megtennie. Tehát, ha többes jogviszonyban áll, akkor csak ezen rész kapcsán nincs döntési joga abban, hogy jövedelmét (társas) vállalkozóként osztalék-ágon, vagy személyes közreműködése ellenértékékként veszi ki. Ne essék félreértés, az osztalékágon történő jövedelem felvétel sem adómentes. Azután a mindenkori osztalékadózás szabályai szerint kell adót és egészségügyi hozzájárulást fizetni.

A bevezetni tervezett szabály ehhez képest nagyon jelentősen megbonyolítaná a meggyökeresedett és alkalmazott rendszert úgy, hogy ez nem eredményezne jelentős többletbevételt a költségvetésnek. Vélhetően jelentős adóteher-növekedést okozna az egyéni vállalkozóknak és a személyesen közreműködő társas vállalkozóknak, valamint – ami még ennél is visszásabb hatás – nagyon komolyan növelné adminisztratív terheiket. Mindezzel nagyon jelentős társadalmi ellenállást váltana ki. Ugyanakkor ennek a társadalmi árnak a költségvetési haszna nem mérhető az érintettek hátrányára értékelhető hatásokhoz.

Különösen hátrányosan (méltánytalanul hátrányosan) érintené azokat a személyeket, akik több tevékenységet, több jogviszonyban folytatnak. Ha például egy személy egyik jogviszonyában (pl. egyéni vállalkozóként) kőműves, de mondjuk – akár a válság hatására – egy kft-ben személyesen közreműködő tagként még kertészkedni és kénytelen, valamint egy harmadik társaságban hétvégeként mondjuk háztartási kisgépeket is javít, és mindezt legálisan teszi, akkor meglehet, hogy kiüresedik számára az osztalék-ági jövedelem-felvétel lehetősége. Ezzel jelentős visszatartó hatást is kifejtene a szabály az önmagukon gondoskodni képes és kész személyek vonatkozásában a többletmunkák elvállalásával szemben.

A javaslat szerint ugyanolyan adó- és járulékminimum után kellene adózni például egy kft. ügyvezetőjének, ha egy egyszemélyes cégről van szó, mintha egy több száz fős multinacionális vállalkozás ügyvezetését látná el. És nincs tekintettel a szabályozás arra, hogy az adott jogviszonyban az illető napi 10 órát dolgozik, vagy ha csak havi néhány órát. És ez utóbbi esetben sincs figyelemmel arra, hogy például e néhány órás munkavégzése mellett egy több tízmillió forintos befektetés áll, vagy csak egy 100 ezer forint névértékű üzletrész. Azaz a szabály teljesen figyelmen kívül hagyja a valós gazdasági tartalom szerinti értékelés elvét és ellentétes a vállalkozói szabadsággal, mely szabadság (az alkalmazottakhoz képest) nem csak többlet felelősséggel, kockázattal, hanem bevétel nem eredményező nagyon jelentős kötelezettségekkel is jár.

Az Állami Foglalkoztatási Szolgálat kereset-táblázatának anomáliáira sincs tekintettel a szabály. A jelenleg elérhető táblázat szerint például egy üzleti szolgáltató tevékenységet folytató részegység vezetője havonta átlagosan 937.397 Ft-ot keres. Ehhez képest a legalacsonyabb

keresetű szakma a táblázat szerint a sportszerkészítő és -javító, a maga 70.277 Ft-os havi átlagos keresetével¹. A két adatból is látható, hogy ez sem nem reális, sem nem iránymutató. Ennek alapján kellene meghatározni, hogy egy „üzleti szolgáltató” egyéni vállalkozásban tevékenykedő (nyilván vezető, mert nincs főnöke) vehet-e fel valaha osztalékot.

És, ha valóban a helyesen felvett átlagkereseteket mutatná is a táblázat, akkor is figyelemmel kell lenni arra, hogy pusztán a javasolt szabályozás miatt az átlagkereset összege mesterséges vágtatásba fog kezdeni, hiszen az átlag alatti átlagkeresetű vállalkozók, és személyesen közreműködő tagok keresete korrigálásra kerül (a tőkejövedelmek rovására) az előző évi átlagkeresetre. Mindez néhány év alatt rendkívül torz és inkorrekt adóztatási rendszert eredményezne.

Mivel ténylegesen a kisvállalkozások terheinek (és különösen ide értve az adminisztrációs terheket) növelése csak különösen indokolt esetben ajánlható a költségvetési egyensúly forrásának megteremtéséhez, ezért a kivét-kiegészítés, valamint személyes közreműködői díj-kiegészítés szabályának beiktatása nem indokolható.

Budapest, 2009. június 8.

Dr. Kóka János
SZDSZ

¹ http://www.afsz.hu/sysres/adattar/tables/N03_01.html